

αγορά | Ανάλυση

Αυξημένη η παραγωγή ροδάκινων και νεκταρινιών στην ΕΕ

Καλά τα «μαντάτα» και για την Ελλάδα

του Γιάννη Τσιφόρου

Η εμπορεύσιμη παραγωγή νωπών ροδάκινων και νεκταρινιών στην ΕΕ, σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις (στοιχεία USDA, 17/9/2024), προβλέπεται την περίοδο 2024/2025 να υπερβεί το επίπεδο των 3,6 εκατ. τόνων, παρουσιάζοντας άνοδο σε σύγκριση με την προηγούμενη (+6%). Η άνοδος αυτή αποδίδεται κυρίως στην αύξηση της παραγωγής σε ορισμένες παραγωγικές χώρες (Ιταλία, Ελλάδα, Γαλλία), επιτρέποντας τη σημαντική αύξηση των εξαγωγών, ο όγκος των οποίων αναμένεται να ανέλθει σε 200 χιλ. τόνους (+46%).

Οι εισαγωγές από τρίτες χώρες προβλέπεται να κυμανθούν σχεδόν στο ίδιο επίπεδο, με κυριότερο προμηθευτή την Τουρκία, ενώ θετικά αναμένεται να κινηθεί η κατανάλωση, η οποία προβλέπεται να ανέλθει σε περίπου 3,5 εκατ. τόνους (+4%), υπολειπόμενη ωστόσο σημαντικά από την καλή επίδοση της περιόδου 2019/2020 (3,8 εκατ. τόνοι).

Η Ισπανία θα εξακολουθήσει να ηγείται της συνολικής παραγωγής ροδάκινων και νεκταρινιών στην ΕΕ, ο όγκος της οποίας προβλέπεται το 2024 να παρουσιάσει οριακά θετική μεταβολή ως προς το προηγούμενο έτος, επηρεαζόμενη από δυσμενείς καιρικές συνθήκες (κυρίως στην Καταλονία και τη Μούρθια), αν και θα παραμείνει αισθητά υψηλότερη από τον μέσο όρο της πενταετίας 2019-2023.

ΣΥΜΦΩΝΑ με τις νεότερες εκτιμήσεις, η ελληνική παραγωγή αναμένεται να παρουσιάσει αισθητή άνοδο στα επιτραπέζια προϊόντα (+8%), ενώ στα προς μεταποίηση προϊόντα προβλέπεται στασιμότητα, με όγκο σχεδόν παρόμοιο με εκείνον του 2023

Καλύτερες φαίνονται οι προοπτικές της παραγωγής στην Ιταλία, ο όγκος της οποίας αναμένεται το 2024 να σημειώσει άνοδο ως προς το προηγούμενο έτος (+4%), παραμένοντας σημαντικά υψηλότερος από τον μέσο όρο της τριετίας 2021-2023. Άνοδος, επίσης, αναμένεται στην παραγωγή της Γαλλίας, ο όγκος της οποίας προβλέπεται το 2024 να κυμανθεί σε 230 χιλ. τόνους, παρουσιάζοντας αισθητή αύξηση από τον μέσο όρο της προηγούμενης πενταετίας. Τα επιτραπέζια ροδάκινα και νεκταρίνια κάλυψαν το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής στην ΕΕ (84% το 2023) και

τα υπόλοιπα οδηγήθηκαν στη μεταποίηση. Στο εξωτερικό εμπόριο, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι εξαγωγές επιτραπέζιων ροδάκινων και νεκταρινιών της ΕΕ προς τρίτες χώρες ανήλθαν το 2023 σε 137 χιλ. τόνους, αξίας 217 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αισθητή άνοδο σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος ως προς τον όγκο και την αξία (+9,6% και +5% αντίστοιχα), ενώ αυξημένη ήταν η μέση τιμή εξαγωγής (1,67 ευρώ/κιλό) ως προς την αντίστοιχη του 2022 (1,59 ευρώ/κιλό). Το Ην. Βασίλειο αποτέλεσε την κυριότερη χώρα προορισμού (38% του όγκου το 2023), με δεύτερη στη σειρά την Ελβετία και τρίτη την Ουκρανία.

Το 2024 καταγράφεται περαιτέρω ενίσχυση των εξαγωγών της ΕΕ στα επιτραπέζια ροδάκινα και νεκταρίνια. Ήδη, στο επτάμηνο Ιανουαρίου-Ιουλίου του τρέχοντος έτους, σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες εκτιμήσεις (στοιχεία Eurostat, monthly trade, 16/9/2024), οι εξαγωγές ανήλθαν σε 95,5 χιλ. τόνους, αξίας 159 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας, σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2023, αισθητή άνοδο ως προς τον όγκο και την αξία (+12,8% και +10,5% αντίστοιχα). Ωστόσο, η μέση τιμή εξαγωγής παρέμεινε στάσιμη (1,67 ευρώ/κιλό).

Στα συμπύρνα ροδάκινα και νεκταρίνια που οδηγήθηκαν στη μεταποίηση για την πα-

ρασκευή κονσερβών και άλλων συναφών προϊόντων, η παραγωγή της ΕΕ περιορίστηκε το 2023 σε 552 χιλ. τόνους (-9,6%). Σημειώνεται, πάντως, ότι η Ελλάδα, παρά τη μείωση, εξακολουθεί να ηγείται της παραγωγής του προϊόντος στην ΕΕ (376 χιλ. τόνοι το 2023) και με απόσταση από τη δεύτερη στη σειρά Ισπανία (108 χιλ. τόνοι).

Οι εξαγωγές μεταποιημένων ροδάκινων και νεκταρινιών της ΕΕ προς τρίτες χώρες ανήλθαν το 2023 σε 150 χιλ. τόνους (+7% ως προς το 2022), αλλά η αξία τους περιορίστηκε σε 247 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας πτώση (-5%) λόγω της μείωσης της μέσης τιμής εξαγωγής, η οποία περιορίστηκε σε 1,64 ευρώ/κιλό (-11%). Οι εξαγωγές φαίνεται να ενισχύονται στη διάρκεια του τρέχοντος έτους. Ήδη, στο επτάμηνο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2024, σε σύγκριση με το αντίστοιχο του 2023, καταγράφεται αισθητή άνοδος στον όγκο εξαγωγών (82,5 χιλ. τόνοι, +7,4%) και στην αξία (131,8 εκατ. ευρώ, +6%).

Ανακάμπτει η εγχώρια παραγωγή

Στην Ελλάδα, η συνολική παραγωγή ροδάκινων και νεκταρινιών, μετά τη σημαντική μείωση της κατά το προηγούμενο έτος (-7,8%), αναμένεται να ανακάμψει το 2024, κυμαινόμενη σε 860 χιλ. τόνους (+4%), παρουσιάζοντας αισθητή άνοδο στα επιτραπέζια προϊόντα

Παραγωγή και κατανάλωση νωπών ροδάκινων και νεκταρινιών στην ΕΕ (σε χιλ. τόνους)

	2024/2025*	2023/2024	2022/2023	2021/2022	2020/2021	2019/2020	Μεταβολή (%)	
							2024/2023	2023/2022
Παραγωγή	3.626	3.425	3.120	2.907	3.224	4.066	5,9	9,8
Εισαγωγές	50	48	41	43	39	24	4,2	17,1
Εξαγωγές	200	137	125	137	180	259	46,0	9,6
Κατανάλωση	3.476	3.336	3.036	2.813	3.083	3.831	4,2	9,9

Πηγή: USDA/FAS, Fresh peaches and nectarines world market and trade, 17/9/2024, (*) Πρόβλεψη

Συνολική παραγωγή νωπών ροδάκινων και νεκταρινιών στην ΕΕ (2019-2023, σε χιλ. τόνους)

	2023	2022	2021	2020	2019	Μεταβολή (%)	
						2023/2022	2022/2021
Ισπανία	1.382	871	1.198	1.306	1.546	58,7	-27,3
Ιταλία	1.034	1.151	997	1.015	1.225	-10,2	15,5
Ελλάδα	825	895	594	891	927	-7,8	50,6
Γαλλία	223	232	176	234	203	-4,0	32,0
Λοιπές	89	110	103	100	149	-19,0	7,4
Σύνολο	3.553	3.259	3.067	3.546	4.049	9,0	6,2

Πηγή: Eurostat, Peaches and nectarines production, 12/9/2024

(+8%), ενώ στα προς μεταποίηση προϊόντα προβλέπεται στασιμότητα, με όγκο σχεδόν παρόμοιο με εκείνον του 2023.

Το 2023, οι ελληνικές εξαγωγές στα επιτραπέζια προϊόντα μειώθηκαν ως προς το προηγούμενο έτος σε 118,2 χιλ. τόνους (-7%), ενώ μειωμένη ήταν και η αξία των εξαγωγών, που περιορίστηκε σε 93,5 εκατ. ευρώ (-4%). Πέντε χώρες αποτέλεσαν τον κυριότερο προορισμό των ελληνικών προϊόντων (Ρουμανία, Ουκρανία, Βουλγαρία, Πολωνία, Ουγγαρία), καλύπτοντας το μεγαλύτερο μέρος του όγκου και της αξίας (71% και 65% αντίστοιχα).

Μικρή, εξάλλου, ήταν η βελτίωση της εγχώριας μέσης τιμής εξαγωγής (0,79 ευρώ/κιλό) σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, η οποία, όπως συμβαίνει επί σειρά ετών, παρέμεινε σε εξαιρετικά χαμηλό επίπεδο σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ (1,67 ευρώ/κιλό).

Η μεγάλη αυτή απόκλιση οφείλεται, έως έναν βαθμό, στην πολύ χαμηλή τιμή εξαγωγής προς τη Βουλγαρία (0,40 ευρώ/κιλό), αλλά και προς άλλες βαλκανικές χώρες, ζήτημα που συνδέεται στενά με τους ελλειψείς ελέγχους στους συνοριακούς σταθμούς της χώρας.

Η άνοδος της εγχώριας παραγωγής το 2024 στα επιτραπέζια ροδάκινα και νεκταρίνια συνέβαλε στην ενίσχυση των εξαγωγών. Ήδη, στο διάστημα Ιανουαρίου-Ιουλίου του τρέχοντος

έτους οι εξαγωγές ανήλθαν σε 85,4 χιλ. τόνους, αξίας 64,6 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση ως προς τον όγκο (+33%) και την αξία (+26%), σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2023. Ωστόσο, η μέση τιμή εξαγωγής περιορίστηκε σε 0,76 ευρώ/κιλό, έναντι των 0,79 ευρώ/κιλό του προηγούμενου έτους.

Ανοδικά κινήθηκαν οι εξαγωγές των μεταποιημένων το 2023

Στα μεταποιημένα προϊόντα ροδάκινων και νεκταρινιών, ο όγκος και η αξία εξαγωγών κατέγραψαν σημαντική άνοδο το 2023, διατηρώντας την Ελλάδα σε ηγετική θέση στις εξαγωγές της κατηγορίας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το 2023, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, οι εξαγωγές της χώρας στα μεταποιημένα προϊόντα ανήλθαν σε 251,6 χιλ. τόνους (+11,5%), με σημαντική άνοδο της αξίας, η οποία αυξήθηκε σε 387,6 εκατ. ευρώ (+10%), παρουσιάζοντας μικρή βελτίωση της μέσης τιμής εξαγωγής (1,54 ευρώ/κιλό) σε σχέση με την αντίστοιχη του 2022 (1,52 ευρώ/κιλό).

Οι ΗΠΑ εξακολουθούν να αποτελούν την κυριότερη χώρα προορισμού των ελληνικών εξαγωγών μεταποιημένων προϊόντων, με όγκο 43 χιλ. τόνων, αξίας περίπου 80 εκατ. ευρώ το 2023, μεγέθη σημαντικά αυξημένα σε σύ-

Παραγωγή ροδάκινων και νεκταρινιών προς μεταποίηση στην ΕΕ (σε χιλ. τόνους)

	2023	2022	2021	2020	2019	Μεταβολή (%)	
						2023/2022	2022/2021
Ελλάδα	376	406	277	407	418	-7,4	46,4
Ισπανία	108	111	133	192	210	-2,3	-17,0
Ιταλία	47	63	47	0	0	-25,7	34,4
Γαλλία	9	10	8	10	10	-10,0	29,6
Λοιπές	12	21	20	16	23	-43,6	5,1
Σύνολο	552	611	486	626	661	-9,6	25,8

Πηγή: Eurostat, Production of peaches and nectarines for processing, 12/9/2024

Εγχώρια παραγωγή και κατανάλωση νωπών ροδάκινων και νεκταρινιών (σε 1.000 τόνους)

	2023	2022	2021	2020	2019	Μεταβολή (%)	
						2023/2022	2022/2021
Παραγωγή νωπών	824,9	894,6	594,2	890,6	926,6	-7,8	50,6
Προς μεταποίηση	376,1	405,1	277,5	407,4	418,3	-7,1	46,0
Επιτραπέζια	448,7	488,6	316,8	483,1	508,4	-8,2	54,3
Εισαγωγές νωπών	2,5	2,2	4,0	2,2	1,8	14,8	-45,5
Προσφορά νωπών	451,2	490,8	320,7	485,3	510,2	-8,1	53,0
Εξαγωγές νωπών	118,2	127,3	59,0	160,1	164,3	-7,1	115,8
Κατανάλωση νωπών	333,0	363,5	261,7	325,2	345,9	-8,4	38,9
Εξαγωγική επίδοση (%)	26,2	25,9	18,4	33,0	32,2		

Πηγές: Eurostat (17/5/2024) και Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Access2Markets, 15/4/2024, HS Code: 080930)

Εισαγωγές ΗΠΑ σε κονσέρβες ροδάκινων-νεκταρινιών (2022-2024, σε χαρτοκιβώτια)

	Ιούνιος - Ιούλιος			Μεταβολή (%)	
	2024	2023	2022	2024/2023	2023/2022
Ελλάδα	344.388	272.444	155.375	26,4	75,3
Κίνα	330.665	345.030	300.418	-4,2	14,8
Νότια Αφρική	37.993	22.232	37.718	70,9	-41,1
Χιλή	32.163	19.778	70.787	62,6	-72,1
Ταϊλάνδη	22.007	22.776	0	-3,4	..
Ισπανία	6.222	19.116	22.727	-67,5	-15,9
Λοιπές χώρες	7.690	6.941	6.266	10,8	10,8
Σύνολο	781.128	708.317	593.291	10,3	19,4

Πηγή: California Canning Peach Association, Peach Fuzz, 18/9/2024 (www.calpeach.com)

γκριση με το προηγούμενο έτος (+26,5% και +29,6% αντίστοιχα).

Στη δεύτερη θέση παραμένει η Γερμανία και ακολουθούν τρεις χώρες (Γαλλία, Ην. Βασίλειο και Ισπανία), με σημαντική άνοδο στον όγκο εξαγωγών, ιδιαίτερα προς την Ισπανία, η οποία στο διάστημα της τριετίας 2021-2023 αντιμετώπισε έλλειμμα παραγωγής συμπύρνων και άλλων κατάλληλων για μεταποίηση προϊόντων.

Ωστόσο, πτώση παρουσίασε το 2023 ο όγκος ελληνικών εξαγωγών προς ορισμένες χώρες (Καναδάς, Βέλγιο, Περού, Πολωνία), ενώ αντίθετα σε ορισμένες άλλες (Μεξικό, Ιταλία) η άνοδος του όγκου εξαγωγών ήταν ιδιαίτερα σημαντική.

Το 2024 οι ελληνικές εξαγωγές μεταποιημένων προϊόντων ροδάκινων και νεκταρινιών φαίνεται να παρουσιάζουν κάμψη. Σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες εκτιμήσεις (στοιχεία Eurostat, monthly trade, 16/9/2024), οι ελληνικές εξαγωγές στο επτάμηνο Ιανουαρίου-Ιουλίου του τρέχοντος έτους περιορίστηκαν σε 133 χιλ. τόνους, αξίας 204 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μικρή μείωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος ως προς τον όγκο (-3%) και την αξία (-2,4%) και με μέση τιμή εξαγωγής (1,54 ευρώ/κιλό) σχεδόν παρόμοια με την αντίστοιχη του 2023. Πάντως, στην αγορά μεταποιημένων προϊόντων ροδάκινων και νεκταρινιών των ΗΠΑ το μερίδιο

της Ελλάδας ενισχύθηκε σημαντικά έναντι των ανταγωνιστών της στη διάρκεια των τελευταίων ετών. Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις (στοιχεία California Canning Peach Association, 18/9/2024), στο δίμηνο Ιουνίου-Ιουλίου του 2024, η Ελλάδα κάλυψε το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών των ΗΠΑ σε κονσέρβες ροδάκινων και νεκταρινιών (344 χιλ. χαρτοκιβώτια, μερίδιο 44%), με δεύτερη στη σειρά την Κίνα (42%), παρουσιάζοντας έντονη και συνεχή άνοδο στο διάστημα της τριετίας 2022-2024.

Συμπερασματικά, οι αναφερόμενες εκτιμήσεις, ειδικά στα μεταποιημένα προϊόντα, δεν δείχνουν μείωση της ζήτησης στη διεθνή αγορά. Αντίθετα, στην ΕΕ, το 2024, ήδη καταγράφεται σημαντική άνοδος των εξαγωγών προς τρίτες χώρες ως προς τον όγκο και την αξία (+7,4% και +6% αντίστοιχα).

Επιπλέον, στην αγορά των ΗΠΑ το 2024 καταγράφεται σημαντική άνοδος του όγκου των ελληνικών εξαγωγών κομπόστας ροδάκινων, της τάξεως του 26% ως προς το προηγούμενο έτος. Συνεπώς, οι ισχυρισμοί εκπροσώπων της εγχώριας βιομηχανίας, προκειμένου να αιτιολογήσουν τις χαμηλές τιμές παραγωγού στα συμπύρνα ροδάκινα, περί πτώσεως της ζήτησης των προϊόντων αυτών, της τάξεως του 10-15%, φαίνονται ανεργάσιμοι και προσχηματικοί.